

Debattartikel 2020-03-27

A-kassan omfattar redan alla

Från tid till annan återkommer krav på att göra a-kassan obligatorisk, nu senast av Anders Gustafsson i Blekinge Läns Tidningar. Problemet är bara att Anders Gustafsson missar en viktig sak: A-kassan omfattar redan alla som arbetar.

Alla anställda och företagare har tillgång till grundförsäkringen som administreras av Alfa-kassan. Detta oavsett om de är medlemmar i en a-kassa eller inte. De som valt att vara medlemmar i en a-kassa har en ytterligare försäkring av sin inkomst och får högre ersättning i händelse av arbetslöshet förutsatt att de lever upp till kraven. Utöver a-kassan finns dessutom ytterligare försäkringar som kan ge ersättning vid arbetslöshet. På många sätt är detta upplägg likt pensionssystemet med en statlig pension i botten, tjänstepension för de flesta och eventuellt eget pensionssparande på toppen.

I dag är sju av tio medlemmar i en a-kassa och försäkrar därmed ytterligare sin inkomst. Problemet nu är inte organisationsformen utan regelverket och ersättningsnivåerna. Dagens regelverk är ett lapptäcke av tillägg, undantag och parallella regler som gjort försäkringen både svårförklarad och exkluderande för allt fler som arbetar. Därför är det angeläget att politikerna förenklar reglerna, så att fler får tillgång till tryggheten som a-kassan innebär.

Regeringen verkar nu beredd att snabbt införa förändringar på det här området i spåren av Corona-krisen. Inom kort presenterar också utredningen om arbetslöshetsförsäkringen sina förslag till en modern försäkring som ska omfatta fler.

Det är det långt ifrån säkert att det skulle fungera bättre med en statlig a-kassa som administrerades av exempelvis Försäkringskassan. A-kassorna är i dag fristående organisationer, som är specialiserade på olika delar av arbetsmarknaden och därigenom har skaffat sig unika kunskaper om sina respektive områden. Detta är en stor fördel eftersom det är stora skillnader att möta och hjälpa exempelvis en arbetslös byggarbetare jämfört med en arbetslös lärare.

Hela 68 procent av de som i dag får ersättning från a-kassan har stort förtroende för hur a-kassan sköter sitt arbete.

När det gäller ersättningsnivåer så ägs den frågan av regeringen. Inget hindrar regeringen att förändra både grundnivån och den inkomstrelaterade nivån så att de ger ett väl avvägt inkomstskydd vid arbetslöshet. Ett sätt att inte tappa bort skyddsnivån är att likt sjukförsäkringen indexreglera dessa ersättningar, så att de ökar i takt med löneutvecklingen i Sverige.

A-kassan är viktigare än någonsin för att vara trygg genom arbetslivet. Sju av tio är redan med och försäkrar sin lön. Vi vill uppmuntra alla att gå med i en a-kassa, så att fler får känna tryggheten som a-kassan ger.

Harald Petersson, ordförande Sveriges a-kassor

Tomas Eriksson, kanslichef Sveriges a-kassor